

I. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत. । 10X1=10

१. विश्वस्य मातरः का:?
२. विक्रमादित्यकथां का कथयति ?
३. वृद्धपक्षिराजस्य नाम किम् ?
४. परदुःखेन के अत्यन्तदुःखिनः भवन्ति ?
५. माकन्दिका नाम नगरी कुन्न अस्ति ?
६. राजपुत्रः मञ्जूषायाः अन्तः कं चिक्षिपति ?
७. परिव्राजकस्य अवस्थां दृष्ट्वा कः जहास?
८. गौतमी का?
९. विधिना दर्शितं प्रभुत्वम् इति का वदति?
१०. गुरोः उत्तमाङ्गं कर्णः कृन्न निवेशयति?

II. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत 5X2=10

१. भरतवर्षस्य प्रसिद्धनदीनां नामानि लिखत.
२. बिल्लाः राणप्रतापं कथं साहाय्यम् अकुर्वन् ?
३. शास्त्रीणाम् औदार्यम् ।
४. कृष्णशास्त्रीणां कन्नड सेवा ।
५. सत्पुरुषव्रतम् किम् ?
६. वज्राक्यः कीटः किं करोति?
७. प्रणामावसरे महाश्वेता किदृशी आसीत्?

III. पाठनाम उल्लिख्य अधोनिर्दिष्ट संख्याकानां इलोकनाम् अनुवादं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा कुरुत । 3X3= 9

१. अयं तु नवमस्तेषां द्वीपस्सागरसंवृतः । योजनानां सहस्रं तु द्वीपोऽयं दक्षिणोत्तरात् ॥
२. तथेति प्रतिपद्यैतत् गत्वा सोऽथ वणिगभयात् । नक्तं चक्रं तथा सर्वं निर्विमर्शा हि भीरवः॥
३. चागता यावद्गङ्गां न प्राप्नुवन्ति ते । राजपुत्रः किमप्येकस्तावत्स्यामवातरत् ॥
४. कुतो धर्मक्रियाविघ्नः सतां रक्षितरि त्वयि ।

तमस्तपति धर्माशौ कथमाविर्भविष्यति ॥

५. अस्त्रप्रयोगैश्यमयोपदिष्टैः प्रभुत्वमता सकलास्त्वथा नु।
नामवशेषाः सततं क्रियन्ते यदीह दत्ता गुरुदक्षिणा स्थात्॥

IV. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत ।

4X2=8

१. त्वं विश्वस्य आर्ति परिहरसि ।
२. अद्यप्रभृति मनुष्यभक्षणं परित्यज ।
३. अथ लोकानुग्रहाय कुशली काश्यपः ।
४. मम हस्ते प्रभूतं धनं विद्यते ।
५. तथापि यदि कुतूहलं, तत् कथयामि ।

V. दशावाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आडग्लभाषया वा उत्तरं लिखत ।

5X5=25

१. विक्रमादित्यस्य प्रभावेण राक्षसः कथं परिवर्तितः ।
२. शार्ङ्गरव-दुष्यन्तयोः संवादः ।
३. महाराणप्रतापेन अनुभूता कष्टपरम्परा ।
४. शान्तिदर्शनात् तरुणस्य चिन्तासन्ततिः ।
५. विद्यार्थिनां कृते कृष्णशास्त्रीणां सन्देशः ।
६. निर्विमर्शा हि भीरवः इति शीर्षिकां समर्थयत ।

VI. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयता।

4X1=4

१. कठिणहृदयस्य राणाप्रतापस्य ----- अद्रवत् ।
  २. अहमस्मि शान्तिः ... ... पत्नी ।
  ३. मे दयात् ... ... निर्मूलितवती ।
  ४. सिंहवज्च _____।
- [पराक्रमेत्, सुन्दरस्य, मनः, किल्बिष्मेकं]

VII. संयोजयत

4X1=4

क	ख
अलंकारमिव	- ब्रह्मचर्यस्य
हंसः	- गौरी
विलासमिव	- सरस्वत्याः
पुण्डरीकः	- ऋषिकुमारः

VIII. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत ।

3x3=9

१. वैदेशिकाः वाणिज्यार्थं आगच्छन्ति स्म
२. तरुणी मे स्वप्नसुन्दरी ।
३. शान्तिः धनं न स्वीचकार ।
४. गन्धर्वाधिपतिः हंसा ।

IX. यथानिर्देशं कुरुत ।

4x3=12

१. सन्धिं विभजत/ सन्धिं योजयत (त्रयाणामेव)

वयसि + एव . कृतयः + तु तु + अगम्याः, ज्ञेयाः+ते, सम्भवतीह

२. विग्रहवाक्यं लिखत / समस्तपदं लिखत । (त्रयाणामेव)

इन्द्रद्वीपः, जाहवीतटे, वस्त्रापणः, हिमवतः दक्षिणम्, क्रमम् अनुगम्य,,

३. लिङ्गविभक्तिवचनानि लिखत ।

ददर्श, वदान्ति, बभूव, धारयन्ति , मन्यते

४. लकार पुरुष वचनानि लिखत ।

लभते, निबोधत, आसीत्, भक्षय, सहन्ते

५. पदपरिचयं कुरुत

संरक्ष्यः, चिन्तितम्, निर्गतः, निरीक्ष्य

६. प्रयोगं परिवर्तयत

मया सा दृश्यते

अथवा

अहं दशमकक्ष्यां पठितवान् ।

७. सलक्षणम् अलंङ्कारं निर्दिशत

चिच्छेद पापस्य कपि: निग्रहजः इव कुरु

XI. कन्नडभाषया - आड्लभाषया वा अनुवदत ।

5

क्रीडा मानवस्य नितरां आवश्यकी। क्रीडया शक्तिः वर्धते उल्लासः उत्पद्यते । आरोग्यं जायते । मनः विकसति । जीवनोत्साः एधत्ते । एकत्ताभावः सम्पद्यते । मैत्री विस्तारं गच्छःअति । अतः ज्येष्ठाः क्रीडितव्यमिति उपदिशन्ति ।

XII. संस्कृतभाषाय अनुवदत ।

5

Banaras is on the banks of the river Ganga. It is famous for its temple, silk and ghats. It is a famous pilgrim centre in India,. It is one of the most ancient cities. People from all parts of the country visit the place. They take bath in the river Ganga. They visit Vishwanath temple. They pray him with devotion.

XIII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत :

5

पातालस्य बलिः महान् भगवद्भक्तः आसीत्। कदाचित् क्रुष्णः युधिष्ठिरेण स्त्रह तस्य प्रसादम् अगच्छत् । दैत्यानां राजा क्रुष्णं सत्कृत्य ‘अयमपरः महाशयः कः ? इति अप्रुच्छत् । तदा भगवान् ‘अयं भारतदेशस्य महाचक्रवर्ती युद्धिष्ठिरः, भूलोके महादाता च । अस्य प्रसादात् न को अपि

याचकः निराशः गच्छति' इति अवदत् । बलिः इदं श्रुत्वा स्मित्वा - "स्वामिन्, यदा अहं राजा आसं तदा भिक्षुक एव नासीत् " इति विग्नापयामास ।

प्रश्नाः :

१. बलिः कीदूशः आसीत् ?
२. कृष्णः केन सह प्रासादम् अगच्छत् ?
३. कृष्णं सत्कृत्य बलिः किमपुच्छत् ?
४. कृष्णः युधिष्ठिरं कथं परिचयति ?
५. बलिः स्मित्वा किं विग्नापयामास ?

*****